

Text těla emailové zprávy z podání 11929/2023

Od: [REDACTED]

Komu: podatelna@msoud.brn.justice.cz, podatelna@osoud.pha1.justice, podatelna@osoud.pha10.justice.cz, podatelna@osoud.pha5.justice, podatelna@osoud.pha6.justice.cz, podatelna@osoud.pha7.justice, podatelna@osoud.pha8.justice.cz, podatelna@osoud.brnv.justice.cz, podatelna@osoud.jes.justice.cz, podatelna@osoud.plzj.justice.cz, podatelna@osoud.ben.justice.cz, podatelna@osoud.ber.justice.cz, podatelna@osoud.bla.justice.cz, podatelna@osoud.bru.justice.cz, podatelna@osoud.brv.justice.cz, podatelna@osoud.cli.justice.cz, podatelna@osoud.ckr.justice.cz, podatelna@osoud.dec.justice.cz, podatelna@osoud.dom.justice.cz, podatelna@osoud.hba.justice.cz, podatelna@soud.hod.justice.cz, podatelna@osoud.hrk.justice.cz, podatelna@osoud.chb.justice.cz, podatelna@osoud.chv.justice.cz, podatelna@osoud.chr.justice.cz, podatelna@osoud.jbc.justice.cz, podatelna@osoud.jic.justice.cz, podatelna@osoud.jia.justice.cz, podatelna@osoud.jhr.justice.cz, podatelna@osoud.kva.justice.cz, podatelna@osoud.kna.justice.cz, podatelna@osoud.kld.justice.cz, podatelna@osoud.kla.justice.cz, podatelna@osoud.lbc.justice.cz, podatelna@osoud.ltm.justice.cz, podatelna@osoud.lou.justice.cz, podatelna@osoud.mlb.justice.cz, podatelna@osoud.mst.justice.cz, podatelna@osoud.nac.justice.cz, podatelna@osoud.nji.justice.cz, podatelna@osoud.nym.justice.cz, podatelna@osoud.opa.justice.cz, podatelna@osoud.pce.justice.cz, podatelna@osoud.plh.justice.cz, podatelna@osoud.ptc.justice.cz, podatelna@osoud.pro.justice.cz, podatelna@osoud.pre.justice.cz, podatelna@osoud.pbr.justice.cz, podatelna@osoud.rak.justice.cz, podatelna@osoud.rok.justice.cz, podatelna@osoud.rkn.justice.cz, podatelna@osoud.sem.justice.cz, podatelna@osoud.sok.justice.cz, podatelna@osoud.sup.justice.cz, podatelna@osoud.tab.justice.cz, podatelna@osoud.tch.justice.cz, podatelna@osoud.tep.justice.cz, podatelna@osoud.tru.justice.cz, podatelna@osoud.trb.justice.cz, podatelna@osoud.uhr.justice.cz, podatelna@osoud.unl.justice.cz, podatelna@osoud.uno.justice.cz, podatelna@osoud.frm.justice.cz, podatelna@osoud.sce.justice.cz, podatelna@osoud.svy.justice.cz, podatelna@osoud.vst.justice.cz, podatelna@osoud.zln.justice.cz, podatelna@osoud.zno.justice.cz, podatelna@osoud.zds.justice.cz, podatelna@osoud.vys.justice.cz, podatelna@osoud.pha2.justice.cz, podatelna@osoud.pha3.justice, podatelna@osoud.pha4.justice.cz, podatelna@osoud.plzs.justice.cz, podatelna@osoud.plzm.justice.cz, podatelna@osoud.phaz.justice.cz, podatelna@osoud.phav.justice.cz, podatelna@osoud.cbu.justice.cz, podatelna@osoud.kol.justice.cz, podatelna@osoud.krm.justice.cz, podatelna@osoud.kha.justice.cz, podatelna@osoud.mel.justice.cz, podatelna@osoud.olc.justice.cz, podatelna@osoud.ova.justice.cz, podatelna@osoud.psk.justice.cz, podatelna@osoud.pha9.justice

Kopie:

Předmět: Žádost o informace - zaslání anonymizovaných rozhodnutí

Vážená paní, vážený pane,

Pro potřeby výzkumu Vás žádám o zaslání všech rozhodnutí vydaných Vaším soudem *za rok 2022* týkajících se *nápomoci při rozhodování*(§ 45 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), tedy rozhodnutí o schválení smlouvy o nápomoci, neschválení smlouvy o nápomoci, případně rozhodnutí o zastavení řízení. V případě, že Váš soud v loňském roce žádné takové rozhodnutí nevydal, prosím o zaslání této stručné informace.

Prosím o zaslání rozhodnutí e-mailem v anonymizované formě. V případě jakýchkoliv nejasností mě neváhejte kontaktovat.

S pozdravem

[REDACTED]

OKRESNÍ SOUD V PRACHATICÍCH

Pivovarská 3, 383 18 Prachatice,
tel.: 388 305 111, fax: 388 305 154, e-mail: podatelna@osoud.ptc.justice.cz, IDDS: iurabu8

NAŠE ZNAČKA: Si 50/2023

VAŠE ZNAČKA:

DNE: 22. června 2023

Vážená paní

Vážená paní [REDAKCE],

k Vaší žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, sděluji, že lustrací v informačním systému bylo zjištěno, že u Okresního soudu v Prachaticích bylo v roce 2022 vedeno jedno řízení, které se týkalo rozhodování o nápomoci při rozhodování (§ 45 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku). Rozsudek Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 7 P a Nc 59/2021 a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 19 Co 241/2022 se Vám poskytuje v anonymizované podobě.

S pozdravem

JUDr. Simona Vojíková
předsedkyně soudu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyně Mgr. Vendulkou Pozniakovou ve věci péče o

takto:

posuzované:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████
zastoupená opatrovníkem ██████████
advokátem ██████████

za účasti

navrhovatele:

██████████
se sídlem ██████████

za účasti:

Okresní státní zastupitelství v Prachaticích
se sídlem Pod Skalkou 748, 38301 Prachatice

██████████
se sídlem ██████████

o omezení svéprávnosti a opatrovnictví

takto:

I. Posuzovaná ██████████, narozená ██████████, se omezuje ve svéprávnosti na dobu 5 let, a to tak, že není způsobilá:

1. činit právní jednání týkající se nakládání s majetkem, jehož hodnota přesahuje částku 50 Kč,
2. nakládat s finančními prostředky přesahujícími částku 500Kč týdně,
3. uzavírat, měnit či rušit smlouvy

- a) o dílo, o úvěru, o půjčce, výpůjčce, zápůjčce,
 - b) kupní s předmětem s vyšší cenou než 50 Kč,
 - c) příkazního typu,
 - d) pojistné,
 - e) o stavebním spoření,
 - f) leasingové,
 - g) o běžném účtu,
 - h) o poskytování telekomunikačních služeb,
 - i) darovací ohledně daru hodnoty vyšší než 50 Kč či daru vzhledem k okolnostem neobvyklému,
 - j) o postoupení pohledávky či smlouvy,
 - k) nájemní smlouvy,
 - l) pracovní smlouvy, dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování,
 - m) o poskytování sociálních služeb,
4. přistoupit k dluhu, převzít dluh, převzít majetek, uznávat dluhy,
 5. uzavřít dědickou dohodu, odmítnout dědictví, vzdát se dědictví,
 6. pořízovat pro případ smrti,
 7. poskytnout ručení, zavazovat se ke smluvním pokutám či k jinému zajištění závazku, vystavovat, avalovat či rubopisovat směnku,
 8. udělovat a přijímat plné moci,
 9. rozhodovat o přijetí a odmítnutí zdravotních služeb,
 10. uzavírat manželství,
 11. osvojovat děti,
 12. podat žádost o vydání občanského průkazu a cestovního dokladu a o změny údajů v těchto dokladech a žádat o pojistné a nepojistné dávky,
 13. vykonávat volební právo (aktivní i pasivní).
- II. Soud **jmenuje** [REDAKCE], **narozené** [REDAKCE] opatrovníkem [REDAKCE]. Opatrovník je oprávněn a povinen činit samostatně za opatrovanou všechna právní jednání vymezená ve výroku I. tohoto rozsudku kromě výkonu volebního práva a dále za ni přebírat poštovní zásilky, včetně těch určených do vlastních rukou.
- III. České republice – Okresnímu soudu v Prachaticích **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel [REDAKCE] podalo návrh na omezení svéprávnosti a jmenování opatrovníka posuzované [REDAKCE] s tím, že jmenovaná bydlí v domě se svým synem [REDAKCE], narozeným [REDAKCE], kterému zajišťuje péči ze zdravotních důvodů, neboť má diagnostikovanou epilepsii a trpí epileptickými záchvaty. Další rodinné příslušníky již posuzovaná nemá. Obědy v rodině zajišťuje pečovatelská služba [REDAKCE], přičemž bylo zjištěno, že nemají podanou žádost o umístění do pobytových zařízení sociálních služeb pro případ, že by jejich zdravotní stav neumožňoval pobyt v domácím prostředí. Posuzovaná nemá zájem na podání žádosti, není schopna toto rozumově vyhodnotit. Navrhovatele kontaktovala [REDAKCE], která uvedla, že zde byla posuzovaná několikrát hospitalizována z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu, dochází u ní k [REDAKCE], které narušují její schopnost odhadnout možnosti a péči

o svoji osobu a péči o syna. Navrhovatel navrhl, aby soud omezil svéprávnost posuzované a jako opatrovníka jí jmenoval [REDACTED].

2. Posuzovaná s omezením svéprávnosti nesouhlasila, cítila se tím dotčena a rozzlobená s tím, že je to neúcta ke starým lidem, ona se celý život stará o svého postiženého syna a deprimuje jí, že nikdo nebere ohled na její věk, nikoho nepotřebuje, je soběstačná.
3. Opatrovník posuzované uvedl, že znaleckým posudkem bylo prokázáno, že posuzovaná trpí [REDACTED] a je na místě omezit její svéprávnost. Když si ani sama neuvědomuje důsledky právních jednání a mohlo by se tak stát snadnou obětí nepoctivých uzavíratelů různých smluv.
4. [REDACTED] jako navržený opatrovník uvedla, že navrhuje zamítnout návrh z důvodu, že posuzovaná byla vždycky svá, vždy prosazovala svou, byla trochu problémová, ale zasloužila se o spoustu krásných věcí na [REDACTED], za které byla ochotná bojovat. V současné době má zdravotní potíže spojené se stářím, což nemůže být důvodem pro to, aby bylo rozhodnuto o omezení její svéprávnosti. [REDACTED] jí zajistila charitu, která jí pomáhá s péčí o domácnost a o nákupy, což je pro posuzovanou zatím dostačující a není nutné ji zbavovat svéprávnosti.
5. Ze zprávy [REDACTED] bylo zjištěno, že posuzovaná [REDACTED] je pacientkou [REDACTED] z důvodu akutních změn zdravotního stavu za poslední roky opakovaně, postupně se schopnosti její spolupráce zhoršuje, a to i pocitem zodpovědnosti a péče poskytující synovi, který má být podle jejich slov být na její pomoc odkázaný. S postupem času dochází k poklesu a zhoršení [REDACTED], které naruší schopnost odhadnout svoje možnosti a schopnosti. Již v [REDACTED] byly vyšetřeny [REDACTED] s výsledkem testu [REDACTED], tedy [REDACTED]. Pacientka není orientována časem, místem je orientována správně, zvládá opakování i pojmenování, vybaví si dva ze tří předmětů, počítání nezvládá, čtení zvládla částečně. Středně těžká [REDACTED] značně omezuje schopnosti pacientky se o sebe postarat a poskytovat péči ještě jiné osobě. Již v roce [REDACTED] měla doporučení na psychiatrické vyšetření, kam se dobrovolně nedostavila.
6. Ze znaleckého posudku vypracovaného znalkyní [REDACTED] dne 5. 8. 2021 bylo zjištěno, že posuzovaná trpí [REDACTED] v důsledku prodělané [REDACTED]. Její rozpoznávací a ovládací schopnosti jsou vymizelé, tato porucha významně omezuje její schopnost rozhodovat nebo projevat své přání. Právním jednáním jí hrozí újma, nemůže nakládat samostatně s finančními prostředky ani svým majetkem, není schopna pořizovat pro případ smrti v žádném rozsahu. Pro osobní potřebu jí lze ponechat kapesné v řádu několika set korun týdně. Její porucha zásadně ovlivňuje její schopnost samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života a péče o vlastní osobu. Není schopna porozumět důsledkům uzavření jakékoliv smlouvy, plně neporozumí rozsahu se všemi konsekvencemi obsahu čteného a důsledkům z toho vyplývajícím. Není schopna pracovní činnosti v žádném rozsahu ani v této souvislosti právně jednat. Posuzovaná není schopna rozhodovat o vlastní léčbě a o zásahu do své tělesné a duševní integrity. Nedokáže rozhodnout se o přijetí či odmítnutí zdravotních služeb, není schopna obstarávat si svoje záležitosti, pokud se týká jednání na úřadech v souvislosti s podáním žádosti o přiznání dávek státní sociální podpory, vyřizování dokladů a podobně. Není schopna pochopit záležitosti okolo manželství, péče a ochrany dítěte a podobně. Není schopna pochopit institut otcovství, popření a osvojení. Je schopna účasti na soudním řízení, avšak její přítomnost se nedoporučuje s ohledem na závažnost jejího zdravotního stavu a nadměrnému rozrušení, které by u ní nastalo. Neměla by být vyslýchána. Soudnímu

rozhodnutí nebude schopna porozumět, ať by jí bylo sděleno jakoukoliv formou, lze jí ho ale doručit písemně. Není schopna výkonu volebního práva v jakémkoliv rozsahu.

7. Znalkyně při svém výslechu u jednání doplnila, že posuzovaná při vyšetření působila velmi zdatným a obratným dojmem, při komunikaci byla družná a vitální. Nepochybné je, že v minulosti musela mít nadprůměrné IQ. Testovacími metodami však byl zjištěn deficit v krátkodobé paměti, ve schopnosti vštípit si nové informace i v pozornosti měla problém. Ve znaleckém posudku je pak tabulka, z níž vyplývá, že posuzovaná má zachované třeba schopnosti verbální, přičemž v jazykové výbavě se dá říct, že klame tělem. V určitých ohledech je schopna vyjadřovat se velmi lucidně a působí dojmem, že je zdravá, což je pro ni velmi nebezpečné, zejména ohledně podpisu smluv, kdy může dojít k tomu, že by podepsala něco, co nebyla schopna řádně pochopit. Posuzovaná má velmi slabou krátkodobou paměť, během vyšetření byla schopna znalkyni jít mnohokrát vařit čaj a zapomenout na to. Diagnóza jejího duševního stavu byla potvrzena i zobrazovacími metodami, kdy u ní dochází k [REDAKCE], tedy k [REDAKCE] a dalším [REDAKCE], které do budoucna znamenají, že její stav se nemůže upravit k předchozí výkonnosti. Prognosticky se tento stav bude zhoršovat, bude docházet ke stavům zmatenosti, zejména v noci, kdy může opustit svoje bydliště a mohlo by dojít k umrznutí někde venku. Může ohrozit sebe i svého syna, o kterého pečuje. Může nechat i zapnutý některý elektrospotřebič, může způsobit požár a podobně. Medicínsky je její stav neovlivnitelný. Posuzovaná potřebuje dopomoc a dohled, neboť její zdravotní stav to vyžaduje.
8. Soud posuzovanou zhlédl v místě bydliště, přičemž se jednalo o starší vitální paní, která uváděla, že s omezením své svéprávnosti nesouhlasí, je rozzlobená, chce žádat satisfakci, celý život se stará o postiženého syna, deprimují ji tím, že nikdo nebere ohled na její věk, o svou svéprávnost přijít nechce, vyslechnout před soudem také nechce, jako opatrovníka nikoho nepotřebuje, žije sama se synem, má problém s nakupováním, nakupuje jim [REDAKCE] na její žádost, ona sama je v důchodu. Ještě donedávna jezdila autem, nakupovala ve [REDAKCE] a vozila syna po výletech a do kavárny, kde [REDAKCE].
9. Podle § 55 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.), lze k omezení svéprávnosti přistoupit jen v zájmu člověka, jehož se to týká, po jeho zhlédnutí a s plným uznáním jeho práv a jeho osobní jedinečnosti, přitom musí být důkladně vzaty v úvahu rozsah i stupeň neschopnosti člověka postarat se o vlastní záležitosti. Omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření. Podle § 57 o. z., může soud omezit svéprávnost člověka v rozsahu, v jakém člověk není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, schopen právně jednat, a vymezí rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně právně jednat omezil. Podle § 59 o. z. soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, anebo na jinak určenou určitou dobu, nejdéle však na tři roky. Je-li zjevné, že se stav člověka v této době nezlepší, může soud svéprávnost omezit na dobu delší, nejdéle však na pět let. Dle odstavce 2 tohoto ustanovení uplynutím doby omezení svéprávnosti, právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok. Podle § 40 z. ř. s. soud v rozsudku, jímž se omezuje svéprávnost, vymezí rozsah, v jakém způsobilost posuzovaného samostatně právně jednat omezil, a popřípadě dobu, po kterou účinky omezení trvají.
10. Soud má po provedeném dokazování za prokázané, že posuzovaná pro závažnou duševní poruchu, a to [REDAKCE], tato porucha ji významným způsobem omezuje v její ovládací a rozpoznávací schopnosti, ve schopnosti rozhodovat se a projevit přání. Podle závěru znaleckého posudku tato choroba byla

zjištěna nejen psychiatrickým vyšetřením, ale i zobrazovacími metodami, kdy byla u posuzované zjištěna [REDAKCE]. Další [REDAKCE], které znamenají, že tento stav se již zpět upravit nemůže. Toto omezení je na místě s ohledem na to, že posuzovaná je schopná stále působit velmi vitálním a relativně zdravým dojmem, kdy v důsledku toho, že má zachovalou schopnost slovně se projevit, může působit dojmem, že je zdravá, a tím i sobě způsobit vážnou újmu na svých právech. Podle závěru znaleckého posudku lze do budoucna předpokládat i zhoršování zdravotního stavu, kdy zejména pak stavy zmatenosti mohou vyústit v poškození jejího zdraví, eventuálně zdraví jejího syna, který s ní žije ve společné domácnosti a je na její péči zcela odkázán.

11. K její ochraně nepostačuje ani mírnější a méně omezující opatření, tedy jmenování opatrovníka či institut schválení smlouvy o nápomoci nebo zastoupení členem domácnosti. Proto soud omezil svéprávnost posuzované s vymezením rozsahu, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. Soud přistoupil k omezení svéprávnosti na pět let v souladu s ustanovením § 59 odst. 1 o. z., jestliže ze znaleckého posudku vyplývala v podstatě neměnnost stavu posuzované.
12. Podle § 62 o. z. v rozhodnutí o omezení svéprávnosti jmenuje soud člověku opatrovníka. Při výběru opatrovníka přihlídně soud k přání opatrovance, jeho potřebě i k podnětům osob opatrovanci blízkých, sledují-li jeho prospěch a dbá, aby výběrem opatrovníka nezaložil nedůvěru opatrovance k opatrovníkovi. Podle § 471 odst. 2 o. z., soud jmenuje opatrovníkem osobu, kterou navrhl opatrovanec. Není-li to možné, jmenuje mu soud opatrovníkem zpravidla příbuzného nebo jinou osobu opatrovanci blízkou, která o osobu opatrovance projeví dlouhodobý a vážný zájem a schopnost projevit i do budoucna. Není-li možné ani to, jmenuje soud opatrovníkem jinou osobu, která splňuje podmínky pro to, aby se stala opatrovníkem nebo veřejného opatrovníka podle jiného zákona. Podle odst. 3 tohoto ustanovení způsobilost být veřejným opatrovníkem má obec, kde má opatrovanec bydliště, anebo právnický osoba zřízená touto obcí k plnění úkolů tohoto druhu. Jmenování veřejného opatrovníka podle jiného zákona není vázáno na jeho souhlas.
13. Jako opatrovníka soud posuzované jmenoval [REDAKCE] jako veřejného opatrovníka, neboť nebyla zjištěna žádná jiná vhodná osoba ochotná a schopná tuto funkci vykonávat.
14. Podle § 43 z. ř. s. náklady řízení platí stát. Státu proto nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení vynaložených v souvislosti se znaleckým posudkem a výslechem znalce.
15. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 23 z. ř. s., když se jedná o řízení, které je možné zahájit i bez návrhu, přičemž v takovém případě žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení dle výsledků řízení nemá. Žádné okolnosti případu, které by odůvodňovaly mimořádné přiznání náhrady nákladů řízení, zjištěny nebyly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. Odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích, a to ve trojím vyhotovení.

Právo podat odvolání nemá ten z účastníků, který se jej po vyhlášení rozsudku výslovně vzdal.

Prachatice 18. října 2021

Mgr. Vendulka Pozniaková
soudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Ing. Marty Lacinové a soudců JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Jana Jursíka ve věci

posuzované:

[redacted], narozená [redacted]

bytem [redacted]

zastoupená procesním opatrovníkem [redacted]

advokátkou [redacted]

za účasti:

[redacted]
sídlem [redacted]

[redacted]
sídlem [redacted]

Krajské státní zastupitelství v Českých Budějovicích

sídlem Goethova 1949/2, 370 01 České Budějovice

[redacted], narozený [redacted]

bytem [redacted]

[redacted], narozený [redacted]

bytem [redacted]

[redacted], narozená [redacted]

bytem [redacted]

[redacted]

o omezení svéprávnosti a opatrovnictví, o návrhu na schválení smlouvy o nápomoci, o odvolání posuzované proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 18.10.2021, č. j. 0 Nc 427/2021-31,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení ze dne 7. 12. 2021, č. j. 0 Nc 427/2021-42 **se mění** tak, že soud schvaluje smlouvu o nápomoci uzavřenou dne 24. 7. 2022 mezi podporovanou [REDAKCE] a podpůrci [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE].
- II. Řízení o omezení svéprávnosti a opatrovnictví [REDAKCE] **se zastavuje**.
- III. České republice se nepřiznává právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
- IV. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Prachaticích (soud prvního stupně) napadeným rozsudkem omezil posuzovanou [REDAKCE] ve svéprávnosti na dobu 5 let tak, že není způsobilá činit právní jednání uvedená ve výroku I. pod body 1. – 13. Soud jmenoval [REDAKCE] opatrovníkem [REDAKCE] s tím, že opatrovník je oprávněn a povinen činit samostatně za opatrovanou všechna právní jednání vymezená ve výroku I. rozsudku kromě výkonu volebního práva a dále za ni přebírat poštovní zásilky, včetně těch určených do vlastních rukou (výrok II.). České republice – Okresnímu soudu v Prachaticích soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.), o nákladech účastníků bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).
2. Návrh na omezení svéprávnosti a jmenování opatrovníka posuzované [REDAKCE] podalo [REDAKCE] na základě podnětu [REDAKCE], [REDAKCE], kde byla posuzovaná několikrát hospitalizována z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu, s tím, že u ní dochází k poklesu [REDAKCE], které narušují její schopnost odhadnout možnosti a péči o svoji osobu a péči o syna. [REDAKCE] navrhlo, aby soud omezil svéprávnost posuzované a jako opatrovníka jí jmenoval [REDAKCE], neboť jmenovaná bydlí v domě se svým synem [REDAKCE], narozeným [REDAKCE], kterému zajišťuje péči ze zdravotních důvodů, další rodinné příslušníky nemá.
3. Posuzovaná s omezením svéprávnosti nesouhlasila, cítila se návrhem dotčena, celý život se stará o svého postiženého syna, nikdo nebere ohled na její věk. [REDAKCE] jako navržený opatrovník navrhl zamítnutí návrhu z důvodů, že posuzovaná má v současné době zdravotní potíže spojené se stářím, což nemůže být důvodem pro omezení její svéprávnosti. Obec jí zajistila [REDAKCE], která jí pomáhá s péčí o domácnost a s nákupy, což je pro posuzovanou zatím dostačující a není nutné ji zbavovat svéprávnosti.
4. Soud prvního stupně provedl dokazování zprávou [REDAKCE], znaleckým posudkem znalkyně [REDAKCE], výslechem znalkyně a výslechem posuzované v místě bydliště. Po zhodnocení provedených důkazů vzal za prokázané, že posuzovaná trpí duševní poruchou, a to [REDAKCE], tato porucha ji významným způsobem omezuje v její ovládací a rozpoznávací schopnosti, ve schopnosti rozhodovat se a projevit přání. Tato choroba byla zjištěna nejen psychiatrickým vyšetřením, ale i zobrazovacími metodami, kdy byla u posuzované zjištěna [REDAKCE]. [REDAKCE] [REDAKCE] znamenají, že tento stav se již zpět upravit nemůže. Posuzovaná je schopna stále působit velmi vitálním a relativně zdravým dojmem, v důsledku toho, že má zachovalou schopnost slovně se projevovat, může působit dojmem, že je zdravá, a tím i sobě způsobit vážnou újmu na svých právech. Podle znaleckého posudku lze do budoucna předpokládat zhoršování zdravotního stavu, kdy zejména stavy zmatenosti mohou vyústit v poškození zdraví

posuzované, eventuálně zdraví jejího syna, který s ní žije ve společné domácnosti a je na její péči zcela odkázán. Dle soudu prvního stupně k ochraně posuzované nepostačuje ani mírnější a méně omezující opatření, tedy jmenování opatrovníka či institut schválení smlouvy o nápomoci nebo zastoupení členem domácnosti. S těmito závěry soud prvního stupně omezil svéprávnost posuzované v rozsahu uvedeném ve výroku I. napadeného rozsudku, a to na dobu 5 let v souladu s ustanovením § 59 odst. 1 o.z., neboť ze znaleckého posudku vyplývá v podstatě neměnnost stavu posuzované. Věc právně posoudil dle § 55 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), o jmenování opatrovníka posuzované bylo rozhodnuto podle § 62 o.z. a § 471 odst. 2, 3 o.z. Soud jmenoval posuzované opatrovníkem [REDAKCE] jako veřejného opatrovníka, neboť nebyla zjištěna žádná jiná vhodná osoba ochotná a schopná tuto funkci vykonávat. O nákladech státu bylo rozhodnuto podle § 43 z.ř.s., o nákladech řízení účastníků podle § 23 z.ř.s.

5. Proti tomuto rozsudku podala posuzovaná odvolání s tím, že s napadeným rozsudkem nesouhlasí s důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Soud nepřihlédl k tomu, že pro zlepšení své samostatnosti podstoupila operaci [REDAKCE] a následně [REDAKCE] na klinice [REDAKCE]. Poukazuje na to, že synovi [REDAKCE] zajišťuje péči pro jeho diagnostikovanou [REDAKCE] již více než 40 let. Pokud by byla tak těžce zdravotně postižená, jak uvádí znalecký posudek [REDAKCE], nebyla by ani schopna se o syna řádně starat, jezdit s ním na lékařské kontroly, připravovat mu každodenně léky, zajišťovat sobě i jemu hygienu. Odvolatelka odkazuje rovněž na stanovisko [REDAKCE] jako navrhovaného opatrovníka, podle něhož je zatím dostačující pomoc z [REDAKCE], která jí zajišťuje donášku obědů, pomáhá jí s nákupy a větším úklidem domácnosti. Navrhla proto, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek tak, že se návrh na omezení svéprávnosti a opatrovnictví zamítá, popř. aby věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.
6. Navrhovatel [REDAKCE] k odvolání posuzované uvedl, že vzhledem ke znaleckému posudku [REDAKCE] stále trvá na podaném návrhu na omezení svéprávnosti posuzované.
7. [REDAKCE] k odvolání uvedla, že s omezením svéprávnosti posuzované nesouhlasí, má za to, že zde není důvod k omezení svéprávnosti, v současné době postačuje pomoc [REDAKCE] s péčí o domácnost, stravováním a nákupy, není proto nutné posuzovanou ve svéprávnosti omezovat.
8. Krajské státní zastupitelství k odvolání uvedla, že napadený rozsudek považuje za správný, odvolání není důvodné. Posuzovaná trpí závažnou duševní poruchou, omezení svéprávnosti je třeba k ochraně jejích zájmů. Poukázal na incident z ledna roku [REDAKCE] řešený Policií ČR, který byl důvodem pro vstup státního zastupitelství do řízení.
9. Krajský soud v Českých Budějovicích (odvolací soud) po zjištění, že odvolání posuzované bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a o.s.ř. ve spojení s § 28 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
10. Odvolací soud doplnil dokazování vyjádřením [REDAKCE] ze dne 21.1.2021, vyjádřením [REDAKCE] ze dne 23.11.2021, zprávou Policie ČR ze dne 7.2.2022, výslechem [REDAKCE], výslechem posuzované v místě jejího bydliště, vyjádřením [REDAKCE]. Z provedených důkazů bylo zjištěno, že [REDAKCE] je starobní důchodkyně, která žije ve společné domácnosti se svým synem [REDAKCE], syn s ohledem na svoji duševní poruchu není schopen samostatně jednat a být nápomocen své matce, naopak [REDAKCE] o něj dlouhodobě pečuje. V současné době probíhá řízení o omezení jeho svéprávnosti. [REDAKCE] s ohledem na svůj věk (88 let) není schopna bez dopomoci jiné osoby právně jednat ve všech záležitostech. Znaleckým posudkem byla u jmenované zjištěna duševní porucha, a to [REDAKCE] v důsledku prodělané [REDAKCE].
Z výslechu [REDAKCE] bylo zjištěno, že od proděláné [REDAKCE] došlo

postupně ke zlepšení zdravotního stavu jmenované. Paní [REDAKCE] je podle výsledku provedeného odvolacím soudem v místě bydliště orientovaná místem, v časových oblastech je orientace horší, dle odvolacího soudu však odpovídá věku posuzované. Je plně orientována v současné politické situaci, voleb se účastní pravidelně. Pokud jde o finanční záležitosti, nemá o nich paní [REDAKCE] zcela přesnou představu, o finanční záležitosti se jí stará [REDAKCE] z [REDAKCE]. Posuzovaná má v současné době zajištěnou pomoc [REDAKCE], která jí dováží obědy, léky a stará se jí i o nákupy. Dále jí pomáhá [REDAKCE], k lékaři jí vozí [REDAKCE] a pomáhá jí také [REDAKCE] z [REDAKCE]. Za pomoci těchto osob je schopna si v současné době všechny potřebné záležitosti obstarat, a to včetně lékařské péče, zajištění nákupů a dalších běžných potřeb.

11. Podle § 55 odst. 1 o.z. k omezení svéprávnosti lze přistoupit jen v zájmu člověka, jehož se to týká, po jeho zhlédnutí a s plným uznáváním jeho práv a jeho osobní jedinečnosti. Přitom musí být důkladně vzaty v úvahu rozsah i stupeň neschopnosti člověka postarat se o vlastní záležitosti. Podle § 55 odst. 2 o.z. omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření.
12. V průběhu odvolacího řízení posuzovaná [REDAKCE] společně s navrhovatelí [REDAKCE] [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] podala návrh na schválení smlouvy o nápomoci podle § 45 a násl. o.z. Návrh odůvodnili tím, že v současné době faktickou podporu a pomoc při všech právních jednáních [REDAKCE] poskytují navrhovatelé a jsou připraveni a ochotni podporovat a pomáhat [REDAKCE] i do budoucna tak, aby jí nevznikla újma. S jejím souhlasem budou přítomni při jejích právních jednáních, zajistí jí potřebné údaje a sdělení a budou jí nápomocni radou. Současně soudu předložili smlouvu o nápomoci uzavřenou mezi podporovanou [REDAKCE] a podpůrci [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] dne 24.7.2022, kterou se podpůrci zavázali postupovat v souladu se zájmy podporované. [REDAKCE], stejně jako všichni navržení podporovatelé navrhla, aby soud jimi uzavřenou smlouvu o nápomoci schválil.
13. Podle § 45 o.z. potřebuje-li člověk nápomoc při rozhodování, protože mu v tom duševní porucha působí obtíže, třebaže nemusí být omezen ve svéprávnosti, může si s podpůrcem ujednat poskytování podpory; podpůrců může být i více.
14. Podle § 46 o.z. smlouvou o nápomoci se podpůrce zavazuje podporovanému, že bude s jeho souhlasem přítomen při jeho právních jednáních, že mu zajistí potřebné údaje a sdělení a že mu bude nápomocen radami. Smlouva nabývá účinnosti dnem, kdy ji schválí soud. Soud smlouvu neschválí, odporují-li zájmy podpůrce zájmům podporovaného.
15. Podle § 47 o.z. podpůrce nesmí ohrozit zájmy podporovaného nevhodným ovlivňováním, ani se na úkor podporovaného bezdůvodně obohatit. Podpůrce postupuje při plnění svých povinností v souladu s rozhodnutími podporovaného. Pokud podporovaný právně jedná v písemné formě, může podpůrce připojit svůj podpis s uvedením své funkce, případně i s údajem o podpoře, kterou podporovanému poskytl; podpůrce má i právo namítat neplatnost právního jednání podporovaného.
16. Odvolací soud po doplnění dokazování na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že v případě [REDAKCE] je v jejím zájmu, aby soud přistoupil k mírnějším opatřením k ochraně její osobnosti a k tomu účelu plně postačí schválení smlouvy o nápomoci, kterou [REDAKCE] jako podporovaná uzavřela dne 24.7.2022 s podpůrci [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE]. [REDAKCE] trpí duševní poruchou, která jí působí obtíže při rozhodování, s ohledem na zjištěný skutkový stav však v době rozhodování odvolacího soudu není nezbytně nutné, aby byla k ochraně svých zájmů omezena ve svéprávnosti. V řízení bylo zjištěno, že [REDAKCE] je v současné době schopna s pomocí podporovatelů [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] Sládka si zajistit dovoz obědů od charity, stejně tak i dovoz léků, nákupy a péči o domácnost. Podporovatelé se ve smlouvě o

[REDAKCE]

nápomoci zavázali, že budou [redacted] zajišťovat potřebné údaje a sdělení a budou jí nápomocni radou při rozhodování, když ve smlouvě o nápomoci jsou přesně vymezeny jednotlivé oblasti, ve kterých se podpůrci zavázali poskytovat podporované [redacted] nápomoc, ať již jde o jednání před soudními, správními či jinými orgány, vyřizování sociálních dávek, osobních dokladů, účast při stavebním či soudním řízení a jednání před jinými orgány, pomoc při správě jmění včetně jednání s bankovními ústavy, přebírání poštovních zásilek včetně těch určených do vlastních rukou, zavázali se poskytovat jí nápomoc při uzavírání, změně či rušení běžných smluv i nápomoc v jiných záležitostech jako porady při lékařských zákrocích či léčbě, poskytování zdravotnické péče a porady v osobních záležitostech. Smlouva o nápomoci uzavřená dne 24.7.2022 je zcela v souladu se zákonnou úpravou uvedenou v § 45 až § 47 o.z. a je činěna v zájmu [redacted], proto ji odvolací soud schválil. Pokud jde o osoby podpůrců, bylo v řízení zjištěno, že mají o [redacted] dlouhodobý zájem, pomáhají jí, ona sama k nim má plnou důvěru a nebyl zjištěn žádný možný střet jejich zájmů.

17. Pokud Krajské státní zastupitelství navrholo potvrzení napadeného rozsudku také z důvodu, že stav posuzované se bude v budoucnu zhoršovat, pak odvolací soud poukazuje na to, že dle § 154 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 1 odst. 3, 4 z.ř.s. je pro rozhodnutí soudu rozhodující stav v době vyhlášení. Nelze proto vycházet z toho, že se stav posuzované může v budoucnu zhoršit. Stejně tak není důvodem pro omezení svéprávnosti posuzované incident z ledna roku [redacted], kdy byla [redacted], když okolnosti případu posuzovaná při svém výslechu vysvětlila a jednalo se pouze o ojedinělou záležitost.
18. Ze všech shora uvedených důvodů proto odvolací soud podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. a § 39 z.ř.s. změnil napadený rozsudek soudu prvního stupně tak, že schválil smlouvu o nápomoci uzavřenou dne 24.7.2022 mezi podporovanou [redacted] a podpůrci [redacted], [redacted] a [redacted]. Současně odvolací soud rozhodl o zastavení řízení o omezení svéprávnosti a opatrovnictví [redacted] podle § 16 z.ř.s., neboť odpadl důvod pro vedení těchto řízení.
19. O nákladech státu bylo rozhodnuto podle § 43 z.ř.s., o náhradě nákladů řízení účastníků dle § 23 z.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek § 237 o.s.ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

České Budějovice 22. září 2022

Mgr. Ing. Martina Lacinová v. r.
předsedkyně senátu

